

REPORT OF FACULTY EXCHANGE PROGRAMME

SUBMITTED BY:

Dr. CHANDU PATIL

Dr. NANDKISHOR BHAGAT

**ATHAWALE COLLEGE OF SOCIAL WORK
BHANDARA**

SESSION: 2025-2026

दुपारी २.०० वा. विषय	महिला मेलावा व हवाई कुक्कु महिला संशोधनसमिति व महिला क्रीडा अखण्ड व वर्तमान शासकिय योजना मा. सुभाष बांदुकर सहकार्य मण्डलिका अभिकर्ता, पं.म. विष्णू मा. दिनी मरकाम पोलीस उपनिरीक्षक, रोडला स्टेशन पोलू मा. परेण बालपांडे बचपन, भिवान्डी वगैरे विद्यालय बोर्डाटी (बहा.) मा.सी. विद्या जी, मल्ले मुळाकायपत्रक, वि.प.उ. बघीकर (आगत बोर्डाटी) (बहा.) मा. अनुसया घोषरी पर्यावरण, बाजवडीकर बालक बाल्यालय विष्णू मा. धम्मपाल नवबाडे शाह कायपत्रक, स्टेट वॉल स्ट्रीट हाहा विष्णू साखर सुरक्षिता तथा अधिकार साक्षता सांस्कृतिक कार्यक्रम
साथ. ६.०० वा. विषय	मा. शनिवार, दिनांक ०७ फेब्रुवारी २०२१ ला
साथ. ८.०० वा.	सकाळी ८ ते ११ जिल्हादार साक्षरतेकडे पाऊल - सामाजिक विकासारी वाटचाल जन जागृती वर रेंती डॉ. नंदकिशोर भगत सहयोगी प्राध्यापक, आ.स.म. भंडारा डॉ. पंढरी दांडेल, सहयोगी प्राध्यापक, आ.स.म. भंडारा लोकसहभागणी मुळावढाळोन तंत्र (PRA) मा. निरलक्ष शेडे समृद्धेश्वर, कृषी बांधाळक गणविड (बनवडेर वाडारचण) मा. राहुल शेडे समृद्धेश्वर, उपनिष्ठाक सणागलर जवळी (AIDS गणकुळा) सांस्कृतिक कार्यक्रम
साथ. ४.०० वा.	रात्रो ८ ते १० वा.

[illegible]

आय वृत्तक चंद्रक, रेट ताम्बूली करार संचालित
गोवर्धना किसानरीट, राईधराली संवर्धीत

आठवले समाजकार्य महाविद्यालय, चिमूर

ता. चिमूर, जि. चंद्रपूर
NAAC 4th Cycle "B+" GRADE

राष्ट्रीय सेवा योजना

DR. B. R. AMBekar
DR. D. K. Kulkarni
DR. S. S. Kulkarni

Digital Literacy
For Social Development

ग्रामिण समाजकार्य

श्रमसंस्कार विशेष शिबीर

शिबिराचा कालावधी- मंगळवार, दि. ०३ फेब्रुवारी २०२६
ते सोमवार, ०९ फेब्रुवारी २०२६
स्थळ:- वि.प. प्राथ. शाळा, बोयलो (वडा.) ता. चिमूर जि. चंद्रपूर

※ सस्नेह निमंत्रण ※

प्रति,
श्री/श्रीमती _____

नमस्कार

जेसे आपण स्नान करावे ! तेसे गावठी स्वच्छ ठेवित जावे ।।
सर्वांचे लोकांनी शिजुन घ्यावे । श्रेय गावाच्या उन्नतीचे ।।

आदर्शिय महोदय / महोदया सल्लेख नमस्कार	
ग्रामीण श्रमसेंस्कार विशेष शिबीरात सहभागी होण्याकरिता राज्यान्वृत्तीचे कार्यांत सहाकाय करणाऱ्यासाठी कळविण्यात आल्यानंद होत आहे की मोजा - वोग्नी (बहा.) सेवे आसच्या आढावेले समाजकाय महाविद्यालय चिमूर त. से. ये. विभागाच्या वतीने "ग्रामिण श्रमसेंस्कार विशेष शिबीर:" दि. ०३ फेब्रुवारी २०१९ ते ०५ फेब्रुवारी २०१९ दरम्यान आयोजीती केलेले आहे.	
तरी आपण या शिबीरा अंतर्गत होणाऱ्या कार्यक्रमांना उपस्थित राहून उपकृत करावे ही विनीती.	
-- आपले विनीती --:	
डॉ. शुभांगी वाघ. सुते (इस्तरू)	
प्रभावता	
ऑ. स. म. चिमूर	
डॉ. प्रीति चंद्ररोशन दवे सावंतवाडी जिल्हा, ट. सी. ओ. आ. स. म. चिमूर	डॉ. चंद्रभानु आ. खंगार शिंदेदे देवगळे, आ. स. म. चिमूर
मा. विनोद एच. देवे हारनद, डोंडा घाट रोड सोपली	डॉ. सुरेश एच. मित्राले मुम्बाई, बी. एम. ड्राऊ. II & IV
मा. आनंद जी. धुटे पोलीस चौकी, बोकोटी (बहा.)	मा. देविदास आर. भन्नावरे अजमेर, इन्द्रायणी रोड सोपली (बहा.)
मा. कु. सिंधु कांड इन्द्रायणी रोड अहिकेत (बहा.) (बहा.)	सी. विद्या जी. माते मुम्बाईकरना, नि. ब. गड हाडा. बोकोटी (बहा.)
मा. रविंद एम. दोक अजमेर, इन्द्रायणी रोड सोपली (बहा.)	मा. रमेश के. लाडसे अजमेर, मु. ले. मंडळ बोकोटी (बहा.)
समस्त शिक्षक, शिक्षणेतर कर्मचायी वृंद आ. स. म. चिमूर	
ग्रामस्थांचा संत सरस्वती, अण्णाबायी लोकांक, शाळा बाधस्थान समिती,	
संलग्नकारी समिती, मुखयेव सेवा मंडळ, महिला कार्य ग्रह,	
महिला भजन मंडळ, पुरुष भजन मंडळ तसेच सर्व ग्रामस्था बोकोटी (बहा.)	

(✽) कार्य-तत्वाची रूपरेखा (✽)	
मांगळवार, दिनांक ०१ फेब्रुवारी २०२४ ला	
दुपारी २.०० वा.	शिविरकार्यक्रम शिविर मंडीला आयोजित
दुपारी ३.०० वा.	शिविरकार्यालयीन लेखणी व शिविर व्यवस्था
दुपारी ६.०० वा.	शिवाजीमैत्री व गटवर्गीय
बुधवार, दिनांक ०४ फेब्रुवारी २०२४ ला	
सायं. ६.०० वा.	उद्घाटन समारंभ
कार्यक्रमाचे अध्यक्ष	मा.डॉ. केदारलाल घंटनसिंह टोटेले अध्यक्ष, अहमदनगर समाजकल्याण महा. विष्णू, मंडरा अध्यक्ष, अहरी-सीटी समाजकल्याण महा. नागपुर अध्यक्ष, महाराष्ट्रभासा अध्यापक महा. मंडरा अध्यक्ष, पंचदेवीनी अध्यापक विशालता, मंडरा
कार्यक्रमाचे उद्घाटक	मा. किर्ति कुमार मांगडीया आचार्य, विष्णू विशालता केंद्र मा.डॉ. श्याम खंडारे संथाचक, रा.ते.ये. गो. वि. मंडराढोली मा. विश्वरूप धांडगे उच्चविभागाचे अधिकारी, विष्णू मा. नितीश डुकळेकर गटविकास अधिकारी, रं.ता. विष्णू मा. सुनंदा आसले प्राचार्य, प्रामुगठा महाविद्यालय, विष्णू मा. दिनेशजी तळवे पोलीस निरीक्षक, पोलीस स्टेशन विष्णू मा. विजयलाल घंटनसिंह टोटेले मज्जी शिक्षक सहायक, रा.तु. न. नागपुर विशालता कागडपुर मा.डॉ. काजोल घंटनसिंह टोटेले सहायक, ग्राम उपस्थ शिक्षण संस्था नागपुर

प्रा. डॉ. ज्ञानोत्तम गहते
 ज्ञानाभार, ज्ञान पुस्तक मंडळ, चे. - मध्यमस्त्री
 मा. प्रा. शिवसिंह बाबू
 प्राथमिकांत अभिजात, सधनेची प्राथमिक वही समजाकार्य संस्थान
 म. ला. अ. किरी. विनोदिकावळ वही (महा.)
 मा. पुनवर्णन मुठे
 (शिवाळ) अंधमरी, किसान अंधारी समजदारक, विष्णू
 मा. डॉ. शुभाजी कुंभ (बडलक).
 ज्ञानार्थ, ज्ञ. ल. म. विष्णू
 मा. ली. विद्या जी. मल्ल
 मुक्ताभ्यासक, वि. र. उच्च माध्यमिक शाळा बांधवली (वहा.)
 मा. विनोद ठेंगे
 लल्लेव, ज्ञान पुस्तक बांधवली (वहा.)
 मा. देविदास मल्लवरे
 पुनवर्णन, ज्ञान पुनवर्णन बांधवली (वहा.)
 ————— मुद्रवार, दिनांक ०५ फेब्रुवारी २०२१ ला —————
 सहाजी ५.०० वा.
 पोरा व ज्ञानाभार
 प्रा. डॉ. दिवाळ कुमरे, ज्ञ. ल. म. विष्णू
 डॉ. जयसिंह अगडे व वसु
 ज्ञानाभार ज्ञानाभार विष्णू
 अनोर, रत्नाभार, देताधिकार व सिक्कालेख लेखनी
 ० सामुदायिक नाथना ०
 ना. ज्ञान पुस्तक मंडळ
 किरी. बांधवली वहाळ ज्ञ. ल. पुनवर्णन वहाळ, पुनवर्णन वहाळी
 वाडुल्लेखी वहाळ ज्ञानाभार ज्ञानाभार पुनवर्णन वहाळ
 सहाजी ६.०० वा.
 सहाजी ६.०० वा.
 पोरा व ज्ञानाभार
 ज्ञानाभार
 प्रा. नरेंद्र विहार
 लल्लेखी वहाळ वहाळी वहाळी वहाळी
 ————— मुद्रवार, दिनांक ०६ फेब्रुवारी २०२१ ला —————
 सहाजी ५.०० वा.
 सहाजी ८ ते ११ वा.
 पुनवर्णन ६.०० वा.
 विष्णू
 पोरा व ज्ञानाभार
 ज्ञानाभार
 प्रा. नरेंद्र विहार
 लल्लेखी वहाळ वहाळी वहाळी वहाळी

Bothali (Vahangaon), Chimur | February 7, 2026:

In today's rapidly evolving digital era, access to information, education, and essential services is increasingly dependent on digital awareness. Recognizing the need for responsible and informed use of technology, the National Service Scheme (NSS) Special Camp 2026 of Athavale College of Social Work, Chimur, dedicated its fifth day to promoting digital literacy and social development at Bothali (Vahangaon).

As part of the outreach activities, a Janajagruti Rally titled “Digital Saksharatakade Paaul – Samajik Vikasachi Vaatchal” was organized in collaboration with Zilla Parishad School Bothali–Vahangaon, Bhivaji Varbhe Vidyalaya, Bothali–Vahangaon, and local villagers. NSS volunteers and school students actively participated, chanting slogans such as “Digital Awareness, Brighter Future,” “Go Digital, Grow Social,” and “Think Before You Click,” thereby spreading awareness about digital safety, education rights, and social development among the rural community.

The programme further included four educational sessions focusing on digital literacy, participatory development, environmental sustainability, and public health awareness. During the sessions, Dr. Nandkishor Bhagat, Associate Professor, Athavale College of Social Work, Bhandara, had remarked that digital literacy was no longer optional but a foundation for inclusive social development in rural India.

Dr. Nandkishor Bhagat remarked about digital literacy

Dr. Chandu Patil, Associate Professor, ACSW Bhandara, had pointed out that Participatory Rural Appraisal ensured development with people's involvement rather than for people. Dr. Chandu Patil give below information

Participatory Rural Appraisal (PRA):

Participatory Rural Appraisal is an important method used for rural development. In it, the villagers themselves participate directly in the development process by studying their problems, resources, needs and solutions.

What is Participatory Rural Appraisal?

- It is a "bottom-up" method.
- Instead of external experts making decisions, the local people themselves participate in the decision-making process.
- Development plans are prepared using the village's experience, traditions and local knowledge.

The main objective of PRA

- To empower the rural people.
- To identify their needs and priorities.
- To increase local participation in development plans.
- To achieve sustainable development.

Methods used in PRA

- Mapping: A map of village resources.
- Timeline: History of changes in the village.
- Ranking and scoring: Prioritizing problems and needs.
- Seasonal Calendar: Seasonal availability of agriculture, employment and resources.
- Focus Group Discussion: Finding solutions through group brainstorming.

Advantages of PRA

- Increases public participation.
- Uses local knowledge.
- Builds trust and transparency.
- Development plans are prepared according to needs.

Limitations of PRA

- Requires more time and resources.
- Influential classes sometimes dominate the decision-making process.
- Need for trained mentors.

- Since information is based on experience, it is not always scientifically accurate.

Additionally, Shri Neelkanth Shende, Counselor, Krushi Karyalaya, Nagbhid, had asserted that effective watershed management was the backbone of sustainable agriculture and rural prosperity, while Dr. Rahul Shende, Counselor, Upzilla Rugnalay, Arvi, had cautioned that awareness and timely prevention were the strongest tools to combat AIDS and social stigma.

The programmes witnessed active participation from NSS volunteers, school students, and villagers, reinforcing the objectives of the NSS to promote social responsibility, awareness, and community-based development.

The NSS Special Camp activities were systematically organized under the overall guidance of Dr. Chandrabhan Khangar (MSW Incharge), Dr. Suresh Milmlile (BSW Incharge), and Dr. Preeti Chandrashekhar Dave (NSS Programme Officer) of Athavale College of Social Work, Chimur.

Dr. Chandu Patil explain PRA Tech. practicaly

